

معلمی که مرا شکل داد: حکایت‌هایی از جاذوی تدریس

نویسنده:

فرشته زاغی جدید‌الاسلامی

آفتاب‌گیتی

موسسه انتشارات آفتاب‌گیتی

گلستان
نشریه اسلامی

سروشانه: زانی جدید اسلامی، فرشته، ۱۳۹۷-

عنوان و نام و تاریخ آمده: معلمی که مرا شکل داد: حکایت‌هایی از جادوی تدریس / نویسنده فرشته زانی جدید اسلامی.

مشخصات نشر: تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص.

شماره: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۸۲۹-۳

و ضعیف فورست نویسی: فیما

پاده داشت: کتابنامه: ۱۰۳-۱۰۰

عنوان دیگر: حکایت‌هایی از جادوی تدریس

موضوع: معلمان — اخلاق حرفه‌ای

Teachers — Professional ethics

معلمان — اثر پذیرش

Teacher effectiveness

معلمان — روابط با معلم

Teacher-student relationships

حرقه تدریس

Teaching — Practice

ردۀ بندی کنکره: ۹۷۹ LB:

ردۀ بندی دیویسی: ۱/۳۷۱

شماره کاتالوگی: ۱۰۰۴۹۶۸

اطلاعات و کوود کتابشناسی: فیما

آفتاب گیتی

عنوان: معلمی که مرا شکل داد: حکایت‌هایی از سادوی تدریس

نویسنده: فرشته زانی جدید اسلامی

صفحه آرایی و تنظیم: مریم طباطبائی

نشر و پخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شماره گان: ۱۰۰ انسخه

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۸۲۹-۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران-میدان اتریش- خیابان بنشهه ۱۰- مجتمع تجاری اداری باران- واحد ۱۴۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار
۱۰	فصل اول؛ اولین چرقه‌ها
۱۰	چرا تدریس جادویی است
۱۱	معلمی که مسیر را تغییر داد
۱۲	اولین روزی که کلاس برایم ممکن نیافت
۱۳	وقتی درس از کتاب‌ها فراتر رفت
۱۴	کلامی که هرگز فراموش نکرد
۱۴	معلمی که به من ایمان داشت
۱۵	چگونه یک معلم می‌تواند امید پنهان شد
۱۶	لحظه‌ای که پادگیری را عاشق شدم
۱۷	نقش یک معلم در ساختن روزی‌ها
۱۸	تدریس، چیزی فراتر از انتقال دلنش
۱۹	یک نگاه که همه‌چیز را تغییر داد
۲۰	نقطه صطف در مسیر پادگیری من
۲۱	معلمی که به جای نمره، به توانایی‌هایم نگاه کرد
۲۲	چرا بعضی معلم‌ها فراموش نمی‌شوند؟
۲۳	فصل دوم؛ فراتر از کتاب‌ها
۲۴	کلاس درسی که زندگی را آموزش داد
۲۵	وقتی یک معلم شنوندهای واقعی بود
۲۶	لحظه‌ای که آموزش تبدیل به تجربه شد

- ۲۶ معلمی که مرا به خودم معرفی کرد
- ۲۷ چرا مهریاتی در آموزش مهم است
- ۲۸ آن روز که کلاس درس، شبیه خانه شد
- ۲۹ وقتی یادگیری از دیوارهای مدرسه فراتر رفت
- ۳۰ نقش معلم در پرورش خلاقیت
- ۳۱ درسی که در هیچ امتحانی نیامد
- ۳۲ چگونه معلمی می‌تواند مسیر شغلی را تعیین کند؟
- ۳۳ وقتی تدریس تبدیل به...، که ماجراجویی شد
- ۳۴ یادگیری از طریق داستان‌گویی
- ۳۵ چرا برخی آموزه‌ها تا لب در ذهن می‌مانند
- ۳۶ وقتی یک سوال مسیر زندگی را تغییر داد
- ۳۷ چگونه یک معلم می‌تواند الهام‌بخش باشد؟
- ۳۸ فصل سوم: لحظاتی که همه‌چیز تغییر کرد
- ۳۹ معلمی که مرا از شکست نجات داد
- ۴۰ کلاسی که ترس‌هایم را از بین برد
- ۴۱ وقتی یک معلم پابخت شد به خودم اعتماد کنم
- ۴۲ آن درس مهم درباره شجاعت
- ۴۳ چگونه یک تشویق مسیرم را تغییر داد؟
- ۴۴ لحظه‌ای که متوجه استعدادم شدم
- ۴۵ وقتی فهمیدم یادگیری فقط حفظ کردن نیست
- ۴۶ درس بزرگی که از یک اشتباه گرفتم
- ۴۷ وقتی یک معلم به جای قضاوت، حمایت کرد

- درمن بزرگی که از یک اشتباه گرفتم ۴۷
- وقتی یک معلم به جای قضاوتِه حمایت کرد ۴۸
- چرا گاهی معلمان از والدین تأثیرگذارترند؟ ۴۹
- فصل چهارم: معلماتی که الهامبخش شدند ۵۰
- وقتی یک معلم رؤیاهاش را جدی گرفت ۵۲
- درسی که در هیج مدرسه‌ای تدریس نمی‌شود ۵۴
- معلمی که به من یاد داد متقارن و دن اشکالی ندارد ۵۵
- چگونه معلمان می‌توانند الهامبخش نباشند؟ ۵۶
- وقتی یک جمله ساده مسیر زندگی را تنبیه کرد ۵۷
- چرا بعضی از معلمان همیشه در قلب ما می‌مانند؟ ۵۹
- وقتی فهمیدم شکسته، پایان کار نیست ۶۰
- درس‌هایی که برای همیشه همراه من اند ۶۱
- چگونه یک معلم توانایی‌های پنهانم را آشکار کرد؟ ۶۲
- وقتی یک معلم رؤیاهاش را جدی گرفت ۶۳
- درسی که در هیج مدرسه‌ای تدریس نمی‌شود ۶۴
- معلمی که به من یاد داد متقارن بودن اشکالی ندارد ۶۵
- چگونه معلمان تأثیرگذار در تاریخ ثبت شدند؟ ۶۵
- نقش معلمان در شکل‌گیری آینده ۶۶
- وقتی یک معلم مسیر یک جامعه را تغییر می‌دهد ۶۷
- وقتی یک جمله ساده مسیر زندگی را تغییر داد ۶۹
- چرا بعضی از معلمان همیشه در قلب ما می‌مانند؟ ۷۰
- وقتی فهمیدم شکسته پایان کار نیست ۷۱

۷۲	درس‌هایی که برای همیشه همراه من اند
۷۳	چگونه یک معلم توانایی‌های پنهان‌نمود را آشکار کرد؟
۷۴	وقتی یک معلم بیشتر از یک معلم بود
۷۵	فصل ششم: جادوی ارتباط معلم و دانشآموز
۷۶	تعاملاتی که بر زندگی دانشآموزان تأثیر می‌گذارد
۷۷	آن لحظه که معلم به سخن‌نمود گوش داد
۷۸	چگونه یک معلم می‌تواند به دانشآموزان خود اعتماد به نفس بدد؟
۷۹	معلمی که به دغدغه‌های من اهمیت می‌داد
۸۰	ارتباط شیرکلامی در تدریس؛ ثیرنامه‌ها، حرکات
۸۱	معلمی که با پرسش‌های صحیح نهادم، چالش کشید
۸۲	چرا معلمان باید به دنیای درونی دانشآموزان "چه کنند؟
۸۳	آن روز که یک معلم درگ عمیقی از نیازهای من پیدا کرد
۸۴	لحاظاتی که معلم با مهربانی مرا به جلو سوق داد
۸۵	قدرت تشویق؛ چگونه یک کلمه می‌تواند تحول ایجاد کند؟
۸۶	آخر آموزش به شیوه تعاملی در پرورش مهارت‌های اجتماعی
۸۷	آموزش و ارتباط؛ چطور معلمان می‌توانند به تقویت مهارت‌های زندگی کمک کنند؟
۸۸	معلمی که فقط تدریس نکرد، بلکه روابط انسانی را نیز آموزش داد
۸۹	همدانی و مشارکت در کلاس درس؛ پیوندی که هر دانشآموز به آن نیاز دارد
۹۰	چگونه معلمان می‌توانند از شکست‌های دانشآموزان درس بگیرند؟
۹۱	آن معلم که هر لحظه حضورش به من لذت‌گیری می‌داد
۹۲	سخن آخر
۹۳	منابع و مأخذ

پیشگفتار

در هر جامعه‌ای، معلمان نقشی اساسی در شکل‌دهی به آینده دارند. معلمان نه تنها دانش‌آموزان را به سمت آموختن می‌برند، بلکه آن‌ها را برای زندگی در دنیای پیچیده و متغیر آماده می‌کنند. آموزش یک فرآیند پویا است که نه تنها بر اساس انتقال اطلاعات استوار است، بلکه در عمق خود، تجربه‌ای زنده و در حال تکامل است. این تجربه آموزشی به ویژه در رابطه‌ای که بین معلم و شاگرد برقرار می‌شود، رنگ و بویی انسانی و عمیق پیدا می‌کند. این کتاب به روایت لحظات و تجربه‌ای پرداخته است که نشان‌دهنده جادوی تدریس است؛ لحظاتی که هم برای معلم و هم برای شاگرد نقاط عطفی می‌شوند که بر زندگی آنها تأثیرات عمیقی می‌گذارند.

دوره‌های مختلف زندگی انسان، به عنوان درسن تحصیل، همواره در خاطره‌ها می‌مانند. معلمان با دقت و مهارت‌هایی که دارند، می‌توانند نه تنها درس‌ها و مفاهیم علمی را انتقال دهند، بلکه می‌توانند بر ذهنیت و رفتار افراد نیز تأثیر بزنند. معلمی که درک عمیقی از نیازها، توانمندی‌ها، و چالش‌های شاگردان خود داشته باشد، می‌تواند فرصت‌های یادگیری را به یک تجربه معنادار و انگیزشی تبدیل کند. معلمان نه تنها مظیمه دارند که دانش و مهارت‌ها را انتقال دهند، بلکه باید به عنوان مربیانی الهام‌بخش برای یادگیری، رشد فردی، و توسعه اجتماعی عمل کنند.

در این کتاب، در نبی آن هستیم که به روایت لحظاتی بپردازیم که در آن‌ها معلمان درخشیده‌اند و تأثیری عمیق بر مسیر زندگی شاگردان گذاشتند. این لحظات، گاهی از دیدگاه یک جمله ساده، یا یک برخورد کوچک، یا حتی از طریق یک نگاه مهربانانه شکل می‌گیرند. وقتی این لحظات با صداقت و مراقبت همراه باشند، آن‌گاه تدریس به جادو تبدیل می‌شود. معلمی که به درستی نقش خود را ایفا می‌کند، می‌تواند در شاگردان حس اعتماد به نفس، توانمندی، و علاقه به یادگیری را بیدار کند. این کتاب در نظر دارد تا نشان دهد که چرا و چگونه معلمان می‌توانند به همراه دانش، اعتماد به نفس و امید را نیز به دانش‌آموزان هدیه دهند.

یک معلم خوب نه تنها به انتقال اطلاعات از کتاب‌ها می‌پردازد، بلکه به دنیای درونی هر دانش‌آموز توجه دارد. معلمی که با دقت به نیازهای فردی شاگردانش گوش فرا دهد، قادر است

تفاوت‌های شخصیتی، فرهنگی، و اجتماعی آن‌ها را درک کند و برای هر کدام روشی خاص در آموزش در نظر بگیرد. این فرآیند، فرآیندی پویا و همراه با چالش است که در آن معلم باید همواره با استفاده از خلاقیت، نوآوری، و حس همدلی خود، به دنبال یافتن بهترین روش‌های تدریس باشد. همان‌طور که یک باغبان به دقت و با صبر گل‌ها را پرورش می‌دهد، یک معلم نیز باید در هر قدم، با حوصله و با دقت، فضای مناسب برای رشد و شکوفایی دانش‌آموزان فراهم آورد.

در این کتاب، به جنبه‌های مختلف معلمی پرداخته شده است؛ از لحظاتی که یک معلم به فردی الهام‌بخش تبدیل می‌شود تا تجربیات عملی که دانش‌آموزان را به یادگیری مشتاق‌تر می‌کند. یکی از عاهات کلیدی در این کتاب، قدرت الهام‌بخشی معلمان است. معلمان با رفتار، سخنان، و اعمال خود می‌توانند به دانش‌آموزانشان احساس امید، انگیزه، و حتی اعتماد به نفس بدهند. در هر فصلی از این کتاب، به بررسی موقعیت‌هایی پرداخته شده است که در آن‌ها معلمان با ایجاد یک فضای انسانی و فراهم آوردن فرصت‌هایی برای رشد، توانسته‌اند به شاگردان خود کمک کنند تا از محیط‌های خود عبور کنند و به سمت موفقیت‌های بزرگ‌تر حرکت کنند.

هر معلمی ممکن است در طول دوران حرفه‌ای خود با چالش‌ها و دشواری‌هایی روبرو شود، اما در چنین شرایطی، نگاه به تأثیرات مثبت و عمیق خود به دانش‌آموزان می‌تواند به او کمک کند تا انگیزه خود را حفظ کند. معلمانی که به رسالت خود ایمان دارند و احساس می‌کنند که تأثیرگذاری‌شان در زندگی افراد قبل مشاهده است، هیچ‌گاه در پی موفقیت‌های فردی خود نخواهند بود. آن‌ها بر این باورند که رسالت معلمی چیزی فراتر از آموزش و پرورش صرف است. معلمانی که به ارزش‌های انسانی و اجتماعی ایمان دارند، می‌توانند در جامعه‌ای که در حال تغییر است، به تغییرات مثبت و پایدار دست یابند.

یکی از اهداف این کتاب آن است که تجربه‌ها و آموزه‌های معلمان را برای دیگران به اشتراک بگذارد و به یادآوری این نکته بپردازد که هر لحظه از تدریس می‌تواند لحظه‌ای جادویی و ماندگار باشد. در این مسیر، ما با کسانی روبرو می‌شویم که در لحظات حساس زندگی خود از آموزه‌های معلمانتشان بهره برده‌اند و توانسته‌اند مسیرهای جدیدی را برای خود بسازند. تأثیرگذاری معلمان بر زندگی دانش‌آموزان به‌گونه‌ای است که ممکن است سال‌ها یا حتی دهه‌ها بعد از فارغ‌التحصیلی نیز در ذهن آن‌ها باقی بماند.

در این کتاب همچنین به روابط انسان محور و عاطفی در فرآیند تدریس پرداخته شده است. معلمان نباید تنها به انتقال اطلاعات بپردازنند، بلکه باید از هر فرصتی برای ایجاد ارتباطات مؤثر استفاده کنند. به عبارت دیگر، معلمان باید درک کنند که یادگیری تنها با استفاده از کتاب‌ها و روش‌های سنتی حاصل نمی‌شود، بلکه زمانی می‌توانند در عمل اثربخش باشند که به روح و روان دانش‌آموزان توجه کنند و نیازهای آن‌ها را شناسایی و برطرف سازند. این کار از طریق استفاده از روش‌های متنوع تدریس، تمرکز بر تفاوت‌های فردی، و ایجاد محیطی حمایتی و امن ممکن می‌شود.

در نهایت، معلمانی که برقاری چنین ارتباطات معناداری با دانش‌آموزان می‌شوند، می‌توانند جهان جدیدی را برای آن‌ها رقم بزنند؛ جهانی که در آن یادگیری، چیزی فراتر از انتقال دانش است. معلمان را این دنیای جدید، به عنوان مربيان زندگی عمل می‌کنند و به دانش‌آموزان کمک می‌کنند تا توانی‌های القوه خود را شناسایی کرده و از آن‌ها بهره‌برداری کنند. در چنین فضایی، آموزش به یک فرآیند دگرگون‌کننده تبدیل می‌شود که نه تنها برای دانش‌آموزان، بلکه برای معلمان نیز فرصت‌های جدید را به ارمغان می‌آورد.

امید است که این کتاب، به ویژه برای معلمان و کسانی که علاقه‌مند به تعلیم و تربیت هستند، الهام‌بخش باشد و بتواند در مسیر بهبود فرآیندهای آموزشی و بروزرسانی در جوامع مختلف نقشی مؤثر ایفا کند.